

Rozhovor s Mgr. et Mgr. Martou Štrinclovou vedoucí Centra rodinné terapie
Horizont vedla Mgr. Kamila Mrkvicová.

Marti, můžeš úvodem vysvětlit, oč v novém projektu jde?

Chceme se zaměřit na podporu dětí a rodin, kde se vyskytuje duševní onemocnění – u rodiče anebo jiné pečující osoby.

Víme, že síť podpory lidí se zkušeností s duševním onemocněním jako individuálních klientů těchto služeb je u nás – a v Praze obzvlášť, poměrně široká (to jsou pak organizace poskytující sociálně-zdravotní služby typu Fokus Praha, Eset-Help, Bona a další). Málokdo se ale zaměřuje na podporu rodiny jako celku a taky na detekci potenciálního ohrožení dítěte. A to je v podstatě základní poslání projektu a plán zacílení práce s těmito rodinami do budoucna v Horizontu. Zásadní oblast podpory těchto rodin pak cílíme na vztahovou rovinu a rodičovské kompetence rodičů.

Jak jsi na tuhle myšlenku přišla?

Rodiče se zkušeností s duševním onemocněním se v průběhu času v různé míře obraceli na Horizont od začátku jeho fungování. Projektový záměr pak vznikl v návaznosti na úvahy nad dalším možným budoucím směřování Horizontu a v souvislosti s finanční podporou, kterou nám ve výši 1 200 000 poskytla Nadace Komerční Banky Jistota. Vzhledem k realizaci reformy psychiatrické péče, která nějakým způsobem mění služby pro klienty s duševním onemocněním obecně, se zdálo jako vhodná doba nějak pracovat právě s touto cílovou skupinou. Znamená to dívat se na tyto rodiny jako na určité specifikum, tedy uvažovat víc nad konkrétními postupy naší práce i specifiky pomáhajícího procesu, a především naučit se dobře „chodit“ v multidisciplinarity spolupráce s dalšími subjekty, které rodině pomáhají.

Tedy rodiče s psychiatrickým onemocněním jsou ve svém rodičovství specifičtí? V čem?

Když pomínu specifika lidí s duševním onemocněním dle konkrétních diagnóz, tady si myslím, že vlastně každý klient, který k nám přichází, je nějak jedinečný a vyžaduje tedy „specifický“ přístup, řekla bych, že z našeho pohledu je spíše ten rodinný systém nějak specifický

V tomto rodinném systému bývá taky přirozeně tématem nemoc rodiče a to, jak ovlivňuje vztahy mezi jednotlivými členy, jejich vzájemnou komunikaci i rovnováhu toho systému.

Také to obvykle bývají rodiny, které potřebují různou míru podpory v běžných životních oblastech, proto je důležitá vzájemná spolupráce mezi všemi pomáhajícími organizacemi (například Fokus pomáhá mamince s chodem domácnosti – s finančním hospodařením i udržením režimu chodu domácnosti a my řešíme vztahy s jedenáctiletou dcerou – jak rozumí nemoci maminky, co to pro ni znamená, když se její zdravotní stav zhorší, jak maminka chápe některé reakce své dcery vůči ní a podobně). Myslím si, že tady je ta spolupráce důležitější než kde jinde, především kvůli srozumitelnosti rámce pomoci pro rodinu – kdo pomáhá s čím a jak.

Jak doplňuje tahle nová nabídka služby zavedených organizací jako je Fokus, Eset a dalších?

Já si myslím, že jsme takovým jedním z posledních důležitých střípků do mozaiky, kterou pro mě představují různé formy formální podpory pro lidi s duševním onemocněním. Většina organizací se zaměřuje na jednotlivce, tedy dospělého člověka s duševním onemocněním, zaměření na rodinný systém a podporu rodičovských kompetencí rodiče s duševním onemocněním je poměrně ojedinělé.

Jak tohle nové směřování pozmění stávající profil Horizontu?

Pokud se nám podaří dát o sobě dostatečně vědět, a tedy se nám ještě navýší počty rodin tohoto typu, určitě se zvýší podíl dlouhodobého poradenství jakožto poskytované služby. A stále víc začínám být přesvědčená, že ten profil služby, kterou chceme těmto rodinám poskytovat, souzní s posláním i náplní sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, tedy by bylo na místě rozšíření registrace, kterou mají v Deltě a Mezipatři, i na Horizont.

Postačí dosavadní dovednosti a zkušenosti pracovníků Horizontu novým nárokům?

Tým v Horizontu je, dle mého, v mnohých oblastech zkušený, ale taky velmi různorodý, co se týče původního zaměření terapeutů. Určitě je potřeba, abychom v této souvislosti všichni absolvovali kvalitní psychiatrické minimum, které by bylo nabídnuto i kolegům z dalších služeb D3P, protože nejen my v Horizontu se s rodiči s duševním onemocněním ve své práci setkáváme.

A dál plánujeme síťovací stáže v pražských organizacích, které poskytují různé formy psychosociální podpory lidem s duševním onemocněním – chceme se dobře zorientovat v těchto službách a taky dát vědět o Horizontu a projektu.

Myslíš na nějaká úskalí takové nabídky?

Zajímavá otázka. Když nad tím tak přemýšlím z předchozích zkušeností, možná by mohlo nastat, že se s kolegy z další služby, která pomáhá rodině, třeba vůbec neshodneme na pohledu na to, co rodina potřebuje a následně dalším postupu. Náš pohled je určitě specifický v tom, že se na rodinu pořád díváme optikou vyhodnocování potřeb dítěte – a tedy nemusí být námi navrhovaný další postup zcela v souladu se zájmy rodiče, která zase hájí druhá organizace. Myslím si ale, že když budeme ve vzájemném pravidelném kontaktu, můžeme jeden druhému předat svůj náhled na situaci a v duchu kolegiální spolupráce pak navrhopat postupy v souladu s potřebami rodiny jako celku.

Je to tak, že Horizont se určitým způsobem tímto krokem profiluje, bude to pokračovat, máš nějakou další představu, kam bys chtěla Horizont ještě přivést?

Určitě bych se chtěla alespoň pokusit o rozšíření služby SAS pro Horizont, protože by to bylo smysluplné vyústění našich současných snah v souvislosti s podporou těchto rodin a rodičů s duševním onemocněním.

Děkuji Ti za rozhovor, Marti.

